

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak			
Helyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy óra	2 "

Felolós szerkesztő
Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Hirdetések a legmérsékeltebb Árszámítás mellett vétettek fe.

A segítség módja.

Debreczen, jan. 30.

Annak a tévhitnek nem szabad magunkat átengednünk, hogy csupán okokkal meg lehet szüntetni a párbajt, legyenek azok bármily számosak és helytállóak. Nemesak a logika segítségét, hanem mint a történelem tanítja, az egyházi és világi törvényhozását, sőt még a hóhéret is igénybe vették a párbaj ellen, és mint kitünt, az európai kontinensen legalább hiába. A vad verekedési kedv persze, melynek azelőtt még a papok is dobozódva hódoltak s amely, midőn V. Miklós pápa párbajellenes tilalmát kibocsátotta, nekik azt az ellenkező nyilatkozatot sugallta, hogy „ha többé nem verekedhetünk fegyverrel, misekönyvekkel fogjuk egymást megdobálni“, az a vad verekedési kedv, mely gyakran még a párbajsegédeket is úgy megszállta, — hogy a főpárbaj mellett minden más ok nélkül, csupán időtöltésből elvégezték a maguk mellékpárbaját és ha valami akadály forgott fenn, az utczáról hívtak meg járó-kelőket egy kis fegyveres összezecsapásra, — ez a verekedési kedv már megszűnt ugyan, de nem egyszermind a párbaj. Mint Göthe Faust-ja, mikor a bibliát fordította, ezt a tételt: „Kezdetben vala az ige“, arra korigálta,

hogy „Kezdetben vala a szem“, hogy aztán arra az ismeretre kényszerítették, hogy csakis a „Kezdetben vala a tett“ a helyes, így vagyunk a párbajjal is: az ige, a szó, ha még oly szellemdus is, a szellem, ha még oly szógazdag is, — sem az egyik, sem a másik nem elég; teremtő segítséget csak a tett ad.

Angliában már hatvan évvel ezelőtt megtörtént, még pedig a kivánt eredménynyel. Ott 1840-ben a magas nemes-ség, katonai előkelőségek és több parlamenti előkelőségek és több parlamenti tag szövetkeztek s megalapították az anti-duellclubot; és ezzel megszűnt Angliában a párbaj. Ez a Victoria királynő dicsőséges korszaka legüdvösebb eseményeinek egyike volt, mely korszakban Nagy-Britannia hadseregei vizen és szárazon a legdicsőbb győzelmeket vívták ki, Nagy-Britannia gyarmatbirtoka felénél többel gyarapodott. A párbaj megszűnése erre bizonynyal nem volt befolyással; de e helyett megerősítette a törvény tekintélyét, kellőleg fokozta a bírói és társadalmi ítélet erkölcsi erejét, és ha az angol még oly fellebvalónak tartja is magát nemzeti büzkességében más nemzetek tagjaival szemben: a legelőkelőbb lord vagy a legközönségesebb munkás ha becsületében sértve érzi magát, a bíró által a nyilvános ítélethez

fordul, mely az egészséges érzésnek elégséges módon oszt elégtételt és fenytést.

Tehát nálunk is tette van szükség.

És mért keresünk szégyenkezve szurrogátumokat, mikor be van bizonyítva hogy csak egy eszköz felel meg, ez is csak akkor, ha teljesen hamisítatlan. — Nem tehetünk tehát okosabban, mint ha követjük azt, ami már ki van próbálva. Mért választunk tehát megtévesztő, az egyedül helyes czéltől eltérő, s nem e czélhoz vezető utat: mi nagyot segíthetnek becsületbíró-ságok, vagy párbajbíró-ságok? Hiszen ma sem verekszünk minden okból; de ha a párbajbíró-ság melyet Bolgár Ferenc országgyűlési képviselő javasolt legujabban, úgy találna, hogy a fegyverrel való döntés szükségtelen, ha a sértő bocsánatot kér és a sértést visszavonja, de miután kitünően bánik a fegyverrel s ebben bizva, nem tesz eleget a párbajbíró-ság ítéletének, — mi marad ekkor hátra a sértett számára, mint-hogy becsületében még még mélyebben sértve szégyenli magát és minden elégtétel nélkül visszavonul, vagy pedig oda-áll romlása elé? Ez csak még inkább sarkalja a vakmerő, reklám éhes verekedők kedvét.

Tehát társadalmilag magas tekintélyben álló férfiaknak és vitézségükben bátorságukban, rettenthetlenségükben

Tárcza.

Roitelet.

Már a dél is közeledett, én azonban még mélysegesen aludtam homályos hotel-szobamban; — ez is takarékosági rend ha az embernek nem minden nap talál déjeunette.

Akkoriban életem lefolyása csupa talányból és meglepetésből állott. Minden újabb nap egy-egy rejtelly volt, melyben az ebédek problémái fantasztikus harcokat vívtak a sejtelmek jövőben. Minden nap elmúltával pedig gazdagabb lettem tapasztalatokkal amelyek ma — a múlt köden át — féltelmes szűkségben intogatnak felém a bohémia derűjével aranyozva be életem prózáját.

Azon a bizonyos reggelen kopogtatás riasztott föl félálomból. A hotelpinczér tüntető örömmel szölt be a zárt ajton keresztül:

— A levélhordó van itt . . . pecsétes ajánlott levelet hozott a monsieurnak!

— Terringtelt! — kiáltottam föl, egy szeriben kipattanva meleg párnám közül. . .

— Küldje be a derék embert! nehogy elmenjen az ég szerelméért!

Ime, — gondoltam magamban — a szerencse álmában látogatja meg az embert. A pillanatot pedig, amelyben kopogtatott, soha jobban kisem válogathatta volna.

A pecsét csakugyan rajta volt a levélen

még pedig nagy piros és hivatalos. Remegő kézzel törttem föl, de sem pénz, sem pedig cheque nem hullott ki a borítékból. A level tartalma mindazonáltal igazolta örömteli sejtelmeimet:

»Dequoi rokonod meghalt és rád hagyta minden vagyonát, Örökség-dátvételekor azonban egy föltételt kell teljesítened, amelyet csak személyesen közhöthetek veled. Utazzál le mielőbb hozzánk, mert az ügy nagyon sürgős természetű . . .«

Ez volt a pecsétes levélben; irta pedig Calot bácsi, a derék öreg ur, aki atyai gondossággal szerette bennem bohém rokonát. Szegény atyám, amikor elköltözött az elők zarából, családi adósságainkon és szeplőtlen nevemen kívül ezt az öreg barátját, távoli rokonát, hagyta reám. Az adósságainkat érin tetlenül őriztem meg; a nevemet azonban megváltoztattam; a derék öreg urtól pedig minden új évben erkölcsi tanácsokkal teli hosszú levelet kaptam, amelyet olvasatlanul tettem el többi emléktárgyaim közé, ne hogy a benne foglalt igazságok tükrében az én prófán életemet még sötétebbnek lássam.

A pecsétes levél hatása — természetesen — élénk volt ugy reám, mint házi gazdámra, akinek kilencz hét óta tartozom már a lakbértól.

Másnap remegő szívvel érkeztem meg Calot urhoz, azzal a jejbövel boldogságom derűjén, melyet a levélben említett föltétel méltán előidézett.

Ime ez volt a föltétel,

— Dequoi rokonod — így szölt Calot ur — örökséget hagyott számodra: évi 18—20,000 frank jövedelemmel.

— Pompás! Ah! valóban ez . . .

— Türelem . . . Dequoi engem bizott meg a hagyaték rendezésével. Azt a föltételt kötötte azonban örökösére, hogy gonjába fogadja Roitelet t.

— Mi az a Roitelet?

— Egy nyomorék gyermek, akivel Dequoi rokonodat egy porleány szerelme meg ajándékozta. A porleány meghalt: az udította pedig 15 éves. Az az örökség föltétele tehát, hogy néked Roitelet vel együtt kell élned, gondját viselned s általában úgy ápolnod, mintha tulajdon gyermeked volna. Már most figyelj reám. Jól tudhatod, hogy én Dequoi barátom végakarátát a legpontosabban fogom teljesíteni.

Arról, vajon az elhunyt helyesen vagy neiytellenül cselekedett e, ne is vitatkozzunk. Az örökséget illetőleg pedig ne is álmodd, hogy átvenheted tőlem. A jövedelem a tied, mindaddig, amíg a föltételnek megfelelőleg Roitelet gondjait viseled. Ha azonban Roitelet meghalna, korlátlan urrá lész öröködben.

— És hogyan érzi magát a . . . a szegényke?

— Nagyon jól. Egészséges, mint a makk! . . . Még egyet. A föltételben az is befooglaltatik, hogy ha Roitelet erőszakos halállal múlnék ki — értem, ha idegen erőszak ölné meg, — te az örökséget elvesztéd. Magától értetődik, hogy öngyilkosságot elkövethet, mert az nem eshetik a te rovásodra.

kinróbált katonatiszteknek kell a párbaj ellen szövetkezniök; az ország minden városában pedig, hol az értelmiségnek egyesületei és politikai körök vannak, melyeknek célja ugyis abban áll, hogy a szellemi színvonalat, a hazaszeretetet és a törvényesség iránt való érzéket emeljék, hogy alkotmányos életünk a legjobb gyümölcsöket érlelje, a körök minden tagjának becsületszó mellett, tehát a társadalmi boycott veszedelme mellett köteleznie kell magát, hogy kihívást sem nem intéz senkihez, sem el nem fogad senkitől. Csak így szűnik meg a párbaj, csak ekkor nem kell ismét szalutálva és megalázva visszavonulnia a józan emberi észnek a lovagiassnak kikiáltott eszelősség előtt.

Belföldi-dolgok.

— **Visszavont petíció.** A görögői kerület Várady Károly pártonkívüli függetlenségét választván képviselőjévé a választás megtámadták az ellenpártiak s a tárgyalást mára tűzte ki a Kuria. Minthogy azonban a petíciót visszavonták, a tárgyalás elmaradt.

— **A temes rékási mandátum.** Lendl Adolf a temes-rékási kerület országgyűlési képviselője ellen beadott petíció dolgában tegnap hirdették ki a Kuria végzését. A Kuria a bizonyítási eljárás felvételét elrendelte: nevezetes arra, vajjon a Temes-rékási Első Taka-rékpénztár és Népbank tényleg preszszionárista-e a választókat azzal, hogy felmondja kölcsöneiket, ha nem Lendl Adolfra szavaznak. Ezenkívül az etetés-ítatás, vesztegetés és fenyegetés tényeire nézve is elrendelte a Kuria néhány tanu kihallgatását. Mindezt a körvenyezők tartoznak bizonyítani. A bizonyítás felvételével a temesvári kir. ítélőtábla egyik bírója bizatik meg.

— **Sima Ferenczet ismét körözik.** Sima Ferenczet a bíróságok és a rendőrség ismét

— Oh!
— Ez a föltétel. Elfogadod így Dequoi hagyatékát?

— Elfogadom e? Hovne! Természetesen és köszönöm is. Az a Roitelet nem lehet oly nagyon förtelmes, hogy...

Ebben az egyben a posan csalódtam. Soha olyan pokoli szörnyet, mint az! Rettegés és undor nélkül rá sem lehetett nézni; a szokásai pedig egyszerűen borzalmasak voltak. Valóságos lángésznek bizonyult rémes szokásainak változatosságában. Naponta új meg új csinyeket eszelt ki, mintha pokoli korcs lelke gyönyörűségét lelte volna abban hogy engem megkinozzon. Dequoi rokonom — mesélték a cselédek — rugással és kínzásokkal vendégelte a nyomorékokat, annyira kihozta azt a derék szívű embert a béketüresből. Erre azonban képtelen voltam; szüntelen szemeim előtt lebegett a szigorú föltétel, az örökség elvesztése miatti felelem: hátha kegyetlenségem következtében egyszer megsebesíteném, stb.

Tebát türellemmel vártam a megoldást, melynek elvégre egyszer mégis csak be kell következnie. Néhány hét után azonban végre ért a türelmem s most már két kézzel kerestem a szabadulást. Szenvedésem határ talan volt; szinte környékezett az örület; már már azon a ponton voltam, hogy visz-

körözik. Az újabb körözölevelet z napokban adták ki ellene, amelyben kéri a letartóztatását, Ezrt a nyomozás során alapos gyanu okok merültek fel, hogy a Vörösmarty nyomda könyvet hamisan vezette a nyomda társaság vagyonának egy részét levonta és így a hitelezőket megkárosította. Valószínű azonban, hogy a körözés czéltalan lesz, mert Sima már réges-régen Amerikában van s mint az ottani lapokból olvassuk, ott erősen szerepel is.

Az amerikai milliomos leányok élete.

Debreczen, jan. 30.

A napokban valamely lapban azt olvastam, hogy valaki a fölől kérdezte meg az uralkodókat, milyen életet gondolnak a legboldogabbnak. Csaknem egybehangzó volt a válasz: »ha úgy élnének mint más emberek.« Az amerikai milliomos leányok is gyakran el cserélnék az életüket valamely csinos írógépelő leányéval, vagy valamely falusi szépségével.

A társaság annyit követel ezen szegény gazdag leányoktól, hogy egy-egy a társaságba bevezetett fiatal leány a napi fáradság után valósággal le van törve.

Nézzük meg, hogy mit tesznek ezen leányok egész nap:

Az amerikai leány többnyire nyolcz óra kor kel fel s néhány percz múlva ott ül szép japánszerű pongyolájával a reggelinél. De milyen reggeli! Nem úgy mint nálunk, hogy egy kis kávé meg egy kifli elég, hanem legelőbb is valami üdítő gyümölcs (a cukor-dinye idejében ez elmaradhatlan) jön az asztalra. Aztán tengeri dara, vagy kása tejjel és cukorral, peccsenye, (s teák) két vagy három hig tojás pobárban, végül vastag palacsinta sziruppal.

A reggeli egy félóránál többet vesz igénybe. Reggeli után átsétál a kisasszony öltözőjébe, hol ott várják már a divatárusné, a körömtisztító, varróleányok, svéd masszírozó, hajfésülő és ilyenfajta népség.

szaadok mindent, csak korlátlan szabadságot mat hagyják meg nekem cserébe a vagyoniét, amelynél ezerszerre szebb volt a hol tetszohám szegénysége s a bohémélet. Mit ér a vagyon, ha boldogságom árán jutottam hozzá? — kiáltottam kétségbeesetten.

A lemondás azonban mégis nehezemre esett s így még sem maradt számomra más, mint várni, tűrni és bízni a csodákban.

Tanulmányozni kezdtem a szörnyszülöt tet s egy napon azt vettem észre, hogy külföldi, hiszterikus gyönyöre telik a tűzben. Ha gyufához jutott, elbujt a zsákmányával és lázas szemmel gyönyörködött az apró lingokban. Ha szerét tehetette, még a parázst is ellopkodta a konyhából; olyankor a kezei véresre égtek s az még fokozta az örömet.

— Ugy! te a tüzet imádod? — kiáltottam rá. — Ne megállj, te szörnyeteg! én ugyan nem foglak abban megakadályozni.

Pokoli öletem támadt. Egy napon miandeféle könnyen gyuló anyagot halmoztam föl a szobámban; azon a czímen, hogy fényképezni tanulok, gyűlékony esszenciákat is beszereztem. A szomszédos szohákat ellenben teljesen tűzmentes állapotba helyeztem: a kárpitokat — tisztítás czímen — leszedtettem, a székeket pedig az ellentétes sarokba állítottam.

Ugy 10 órafelé kész az öltözékével s vagy lóra ül, vagy kocsját rendeli elő és séta kocsizást tesz a parkban.

Tizenegy óra felé zene leczkét vesz, vagy vivóórát tart, elmegy valamely közölvásó terembe, vagy pedig neki indul az áruházakban szétnézni.

Tifanyánál gyönyörködik a gyönyörű ékszerekben; elmegy Macy-hoz az újvilág egyik legnagyobb boltjába, hol 3000 segéd és leány 40—50,000 embert szolgálnak ki naponként. Tizenkét óraker czukrászdába megy, onnan fel hölgyek clubjába egyet billiárdozni Igen! billiárdozni! És még mily kitűnően!

Némelyik 300—400 caramból csinál egymásután. És milyen kecsesen tariják a dátkót, ha valamely nehéz lökés van, hogy hajlik a derekuk.

Nem csuda, athletás leányok ezek s aqár melyik cirkuszbán mutogathatnák magukat.

A billiárdozás után francia leczkét vesz de ritka a melyik jól elsajátította a nyelvet bár határozottan jobban beszél, mint a németet, mely nyelvet ki nem állhatják. Különös is az, hogy az amerikai szereti a szorgalmas német utépet, de a nyelvet utálja, az angol népet pedig utálja, még is a nyelvet beszéli.

Nyelv leczke után a deli leány (minden amerikai leány deli, mert gyönyörű test tartásuk van) megy be vásárolni. és össze széd sok mindent, a mire nincs szüksége! — Szobája tele van ugyan bric-á brac-cal, de azért folyvást veszi őket. — Egy pár régít ki dob az udvarra — hadd szedje fel valami szegény ember — s van helye az ujnak.

Majd látogatóba megy, vagy a matiné-ra.

A matineék délután 2 óraker tartatnak. — Idejárnak a sentimentális leányzák, hogy lássák az ő ideáljukat a szép Barrimore-t, vagy a bajszos színészt Drew Jánost, vagy az ezüst haju, de fiatal arczu Kerley Bellowt a ki Brown Potter milliomos feleségét Austráliába szöktette, mert talantuma volt a hölgy

Roitelet a szobámba zártam, aztán elmentem rendes sétámra. A szívem hevesen dobogott az előérzettől, de nyugtalanságomat hamar leküzdöttem néhány vig czimbora társaságában, akiket fölkerestem.

Egy óra múlva lelkendezve siettek után nem cselédek.

— Tűz! tűz! a ház lángban áll! Roitelett bennéget az ur szobájában,

Az eset nagy feltűnést keltett, engem azonban senki sem gyanusított. Calot ur, akit nyomban felkerestem, ravasz arczczal halgatta meg a szerenszétlenséget, de megjegyzést nem tett.

Három nap után a következő levelet kaptam tőle:

»Grédin ur, a közjegyzőm, át fogja adni Dequoi rokonom hagyatékát, mely immár korlátlanul a tied. Évezd jó egészséggel a vagyont, engem azonban — kérlék — ne látogass meg többé...

Sohasem láttam többé a derék öregot mert egy héttel később — mindanemét pénzé tevé — Párisba költöztem. Négy-öt évig boldog voltam, mint az istenek a klasszikus világban. A boldogságban elaszott a Dequoi öröksége s amit ma őrzök belfőle, az csak a Roitelet emléke, amely éjszakánként olykor fölkeres és a fülembé kaczag.

Montj-yeux.

nek a színészethez, és egy estélyen Washingtonban a fehér házban olyan költeményeket kezdett szavalni, hogy teljesen megértették nyilvánították arra, hogy a világlelő deszkákra lépjen.

Híres színész is. Londonban igen magasztalták és oly sikert ért el, mint Langry asszony, (Jersey liloma) mert úgy annak, mint neki a velszi herceg volt pártfogója.

Malinee után már 6 óra felé jár az idő és haza megy ebédre. — Mindig haza megy ebédre, mert az amerikai leány szeret enni. Ebédnél látja a szüleit először. Kezet fog velük s elmondja, mit tett az egész napon át. — A jó szülők örömmel néznek fel ezen tökéletességre, szívük bálványára és fennhangon kiáltják: „Micsoda leány! Ennek a nevelésére már büszkék lehetünk”. — Igazuk is van. — Ez a leány dacára nagy szabadságának, soha olyat nem tette, a mi nem helyes. — Teljes tudatában van annak, hogy ki ő. — Tudja, hogy a törvény védi, de védi a nagy társadalom is, mely érezt arra, hogy ugyan azon jogokat adja a nőknek mint a férfiaknak.

Jó étvágygyal ül az ebédhez, mely ebéd nem az által tűnik ki, hogy órákig kell mellette ülni, hanem hogy az asztal rakva van, mindenféle halakkal, rákokkal, süteményekkel. A pecsenyéhez 6-7 féle zöldséget hoznak be egyszerre, tessék válogatni. — Általában tessék azt enni, a mi jól esik. Szarvas, prairy tyuk, banána, ananás, kávé, meleg vagy hideg tea. — Bor. Medoc vagy St. Julion. Pezsgő, Perriet-Jonet. Pomery grand sec, mostanában hazánkfiának Haraszty Árpádnak a californiai pezsgőjét is igen isszák.

Ebéd után a férfiak mennek a dohányzó szobába, a leány zongorához ül, vagy gitáron (banjó) játszik, míg eljön 8 óra, midőn az olasz operába, vagy más színházba kell menni. — És ha színház után kedvünk van a híres Delmonico-ba vagy a fényes Astoriká benézni, ott is elműlathatnak. — Mulatnak nap nap után, de fáradtságosan. — Így él egy amerikai gazdag leány.

A nagyvilágból.

A német császár oroszországi útja. Ferencz Ferdinánd oroszországi útjáról szóló hír után most egy szentpétervári előkelő és a czári udvarban is befolyásos orosz lapból, a Gradsaninból azt olvassuk, hogy Vilmos császár elmegy ez év folyamán Szent Pétervárra az orosz czár látogatására. A hír alaposágához kétség nem férhet, mert a Gradsanin szerkesztője Mescerskij herceg, aki a czár bizalmasa és így lapjának értesülése feltétlenül hitelesnek mondható. Ugy látszik, hogy nagy dolog van készülében az európai nemzetközi politikában.

A szultán zongorái. A törökök uralkodójának sok rossz tulajdonságai között van egy mely felette tiszteletreméltó s ez a — zene szeretete. Egy angol zongoragyáros két szép zongorát küldött a szultánnak, miután már több másfajta hangszerral kedveskedett neki. A szultán maga nem játszik, (mert nem tud zongorázni) csak a háremhölgyek mélabus

dalait szokta hallgatni s közbe közbe énekel. Különösen szereti, — akárcsak perzsa uralkodótársa, — a rézhangszereket és a — verklit.

A brigantik Portugáliában Mint a Morning Leadernek írják, Portugáliában ijeszto mérvben szaporodtak el a brigantik. A Lannyo vidékét egész sereg fölfegyverezett rablóbanda járja be, akikhez még sok szökevény katona szegődött. A közlekedés valóságos életveszedelemmel jár ezen a vidéken. A kormány minden szigorú intézkedés dacára se tudja megfékezni a garázdálkodó brigantikát.

Vörhenyt gyógyító szérum. Dr. Leyden orvostanár olyan szérumot termelt, mely vörhenyben szenvedő emberek véréből készült és gyógyító hatással van a vörhenyre. A szérumot már igen sok esetben kipróbálták s minden esetben teljes gyógyulás volt az eredménye. Legközelebb gyermekeken is fognak kísérletet tenni.

A boerok szabadságharca.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 30.

Csak a napokban adunk hírt arról, hogy a Fokgyaraton a boerok sikeres támadást intéztek az angolok ellen, mégis Kitchener Londonba azt jelentette újabbán, hogy a Fokgyarmat északkeleti részén az ellenség száma annyira megcsökkent, hogy French a csapatok egy részét visszavonta. A gyarmat nyugati részén az elővonulás készülétei közel vannak a befejezéshez, de a nagy távolságok következtében az előrenyomulásnak nagyon lassan kell történnie.

A valpani tábor bevételéről szóló jelentést Kitchener lord azzal egészíti ki, hogy 94 sértetlen fogoly jutott kezei közé. Lichtenbergnél egy erős őrségnek útját elvagták és annak egy részét az ellenség Ristolei közelében, Lichtenbergtől délkeletre, körül fogta. Nyolcz ember elesett, öt megsebesült és negyvenegyet elfogtak, de közben ismét szabadon bocsátották őket. Miután az a jelentés érkezett, hogy Schalk-Burger és Aen Viljoen Liedenburgnál találkozni akarnak, angol oszályokat küldtek ki, melyek Viljoen oszályaira az őrházvonal közelében leselkedtek. — Közben Nel szárnysegédet megölték és Vester szárnysegédet is elfogták.

Az márrégi taktikája Kitchenernek, hogy az angolok csekély sikereit felfújja a boerok győzelmeit pedig elhallgatja és így csinál hangulatot. Most is midőn visszatér Viljoen elfogatására, holott ebben neki nagyon kevés érdeme van, mert a vezér egy kaffer árulása következtében került kezei közé. Hogy a boerokat nem sújtja oly mélyen a derek vezérük elfogatása, mint azt Kitchener feltűntetni szeretné, mutatja, hogy a békeajánlatokkal még mindig nem sietnek. A boerok részéről — mint azt Balfour, a kincs tár első lordja kijelentette — nem érkeztek békeajánlatok senkitől aki fel van hatalmazva a boerok nevében beszélni. A mult szombatán azonban a németalföldi kormánytól egy közlés érkezett, mely most megfontolás tárgyát képezi. Balfour végül ígérte, hogy e közlésnek és a kormány válaszának másolatait, mielőtt lehet, — a Ház elé terjeszti.

A Petit Bleu szerint Balfournak az alsó házban tett ezen nyilatkozatát Londonban úgy magyarázzák, hogy a miniszter azt akarta kifejezni, a hogy a németalföldi kor-

mány a boerok nevében békeajánlatokat tett Angliának. A boerok európai megbízottai azonban, — mint Brüsszelből táviratozzák — nem tettek békeajánlatokat és senkit sem bíztak meg, hogy nevükben ilyen ajánlatokat tegyen. A németalföldi kormány valószínűleg barátságból önként vállalkozott arra, hogy az angol kormánytól puhatolozzék, de lehetséges az is, hogy közleményei csakis német alföldi ügyekre vonatkoztak. A boer megbízottak mindenestre távol állanak ettől a lépéstől.

A Stander angol lap azon véleményének gd kifejezést, hogy Balfour óvatosan és körültekintéssel nyilatkozott és korai dolog volna tárgyalásokról beszélni, mielőtt pontosan tudnók, hogy milyen természetű a Hágából jött iratok. Krüger elnököt és környezetét azonban tárgyaló feleknek tekinteni dőre gyöngyesség volna.

A Daily News azt mondja, hogy Balfournak válogatott hivatalos stílusban mondott szavaiból lehetetlen kivenni, hogy a kabinet válaszolt-e a németalföldi jggyzékre. A természetes következtetés azonban az, hogy igenis válaszolt. Ha így áll a dolog, akkor kevés kilátás van békére, mdrt a tárgyalásokat nem szakították volna félbe oly hirtelen ha lett volna valami alap távábbi diplomaciai akcióra.

Semmi bizonyosat nem lehet tudni, né hány nap mulva azonban valószínűleg kispattan a féltve őrzött titok és meg fogjuk tudni, hogy a hágai kormány tulajdonképpen miféle ajánlatot tett Angliának.

Egyről-másról.

Kipapolt már . . .

Kipapolt már engem a pap eleget.
Szüntelenül a pokolal fenyeget,
Hogy a lányok kedvelik a személyem
S világot, mint a madár, úgy életem.

Mondtam is már neki többször azóta:
Hogy szeretnek, nem tehetek én róla!
Majd ezután menyecskékhez megyek el,
Mosolyukról gyulad lángra a kebel.

De erre még nagyobb lett a haragja.
Fenyeget, hogy eljutok a pokolba.
Vigye manó, nem törődöm én veled,
Hogyha az is szép lányokkal lesz tele!

Hogyan fedezik föl a színésznőket? Két esztendő előtt nagy hírnévre tett szert Amerikában egy Jennie Creck nevezetű fiatal leányka. A híreségét annak köszönheti, hogy megmentett egy nagyszámu utassal telt vonatot. A vonatnak épp egy hidon kellett átrobognia, amelyet kevéssel azelőtt a tűz erősen megrongált. A vonat már veszedelmesen közel volt a hidhoz, amely menthetlenül leszakad a vasszörnyeteg sulya alatt ha a leányka kétségbeesett jeladásai figyelmeztetés nem teszik a vonatvezetőt, aki erre a vonatot megállította. Egy élelmes színház igazgató sietett ezt a hősiességet a maga hasznára fordítani. Szerződtette a színházhoz Jennie Creck kisasszonyt, akiben természetesen igen figyelemre méltó kvalitásokat fedezett föl. A kisasszony a napokban fog fellépni először egy darabban, amelyett egyenesen az ő számára írtak.

A lelkiismeret hatalma. Egy lelkész nem régiben elvesztette az esernyőjét. Alapos gyanuja volt, hogy a hasznos szerszámot egy nem éppen tulságosan becsületes hűve vitte magával emléki. A lelkész azonban minden

képpen vissza akarta szerezni ernyőjét se végből elhatározta, hogy a legközelebbi vasárnapon megindító prédikációt fog mondani — az esernyők elcsereléséről és elvívéséről.

— Ha tehát valaki közületek — fejezte be szivig ható hangon — tévedésből elvitte volna az esernyőmet, úgy abban az esetben, ha székelyi a nyilvánosság előtt visszaadni, az éj homályában hozza el a házamhoz és dobja be a kertem kerítése fölé. Ezzel a dolog rendben lesz.

Az eredmény minden várakozást felült mult. Másnap reggel a pap negyven hat esernyőt talált a kertjében.

Szinbáz. MUSOR.

Csütörtökön, január hó 30 án, bérlet 99 ik szám «C» újdonságul először: A nevezetes kastély. Vigjáték 3 felvonásban.

Pénteken, január 31-én, bérlet 100 ik szám «A» — másodsor: A nevezetes kastély.

Szombaton, február hó 1 én bérlet 101 ik szám «B» — A páholy. Bohózat 3 felvonásban.

Vasárnap, február hó 2-án két előadás; délután 3 órakor félhelyárral: Szép Helena, Operette 3 felvonásban; este 7 és fél órakor, bérletszűnetben: Az igmándi kis pap. Eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta: Almásy Tihámér.

A tegnap estére jelölt Gasparone ismét elmaradt, helyette a Boszárkányvár című nagy operettet vették elő. A csere aggodalmakeltettbenünk de Komlóssy Emma Verus énekszámával, továbbá, Reviczky Etel kitűnő hangjával és ének számaival, minden aggodalmunkat eloszlatta. Karacs Imre is kitett magáért remek hangjával, Józsi csordás szerepében. Székely Gyulának is erőteljes szép hangja van, hanem játékában valami, bizony talanságot árult el. Látszik, hogy még sok gyakorlatra van szüksége. Az egész karszemélyzet igen szépen énekel. Külömben az összes szereplők általános jó kedvel játszottak, mely a darab sikeres lefoiyását nagyban elősegítette. B.

Városi közgyűlés.

Debreczen, jan. 30.

Debreczen város törvényhatósága ma tartotta közgyűlését, melyet Puky Gyula főispán 9 óra után nyitott meg.

Puky Gyula röviden üdvözli a törv. hatóság tagjait. Napirend előtt felszólalt Kola János dr. jelezve, hogy mint egy bizottság elnöke megbízott azzal, hogy a lemondott főispán érdemére vonatkozó jegyzőkönyvet beterjessze. Tudomásul vétetett.

Az ügyrend első tárgya a polgármesteri jelentés volt az 1901. nov. és decz. hónapokról. Tudomásul vétetett.

A m. kir. belügyminiszter leirata, a házipénztárnak 1902. évre megállapított költség-előirányzatára vonatkozólag az előállott hiányoknak költségi pótdadó-emelés útján való fedezése érdekében. Vecsey Imre olvasta fel a leiratot, mely az előterjesztést tudomásul veszi. Ezután a főszámvevő jelentést olvasták fel, melyben ő is amellet évvel, hogy a hiányokat csak pótdadó-emelés útján lehet fedezni. A tanács erre java-

solja, hogy 43 fillér pótdadó állapíttassék meg, minden korona adó után.

Márton Imre bizottsági tag megdöbbenve hallgatta a miniszter leiratát, mert ez a leirat oly benyomást tesz reá, mintha a miniszteri leirat a várost önkormányzati jogától megfosztani akarná. Javasolja, hogy a költségvetést vegyék felülbírálás alá s a mennyire lehet, vonjanak le belőle.

Rolcsik Lajos főszámvevő tudja hogy nem háládatos dologra vállalkozik, de kötelessége szerint fel kell szólalnia. Védi a tanács előterjesztését.

Oláh Károly jelzi, hogy rendes tanácsülésen felszólalt a költségvetés mérséklése iránt, de nem sikerült a többséget vélemények megnyerni. Indítványozza, hogy Márton Imre indítványa fogadtassék el.

Elnök főispán felteszi a kérdést, elfogadja-e a közgyűlés a belügyminiszteri leiratszerinti elintézetést és a tanács indítványát? A tanács indítványa nagy többséggel elvetetett.

A főispán most felteszi kérdésül Márton Imre indítványát, melyet az indítványozó ismételtén megmagyaráz.

Abrahám László kijelenti, hogy a költségvetés tárgyának újabb tárgyalásába belemenni nem lehet szerinte felirat intézendő a belügyminiszterhez.

Freund Jenő szerint a belügyminiszteri leirat a város önkormányzati jogának erős megsértése. Szerinte a közgyűlésnek joga van a költségvetés redukálásához.

Szentesi János szerint a pótdadó már 150.000 koronára lvkad ki.

Kovács József szerint is joga van a közgyűlésnek a költségvetés redukálásához. Indítványozza, hogy a költségvetés a tanácsnak kiadassék, hogy újabb javaslattal lépjen a közgyűlés elé.

Elnök főispán elsősorban a felirat melletti szavazást teszi fel. A többség a feliratot mellőzteni kívánja.

Ezután Márton Imre indítványa került szavazás alá, melyet a nagy többség elfogadott. Márton Imre felkérte, hogy konkrét javaslatait a tanács elé terjessze be.

A belügyminiszter leirata a gyámpénz tári tartalék alap feleslege ügyében 39.950 koronáról, mely szerint ez a házipénztárba fizetessék be. A tanács ugyanezt javasolja s ezt a közgyűlés is elfogadta.

A nagyerdei fürdőtelep bérbeadásának jóváhagyó belügyminiszteri leirata került ezután tárgyalás alá s egyuttal Dr. Burger Péter egyik társ kilépéséről tételik előterjesztés. A tanács előterjesztés elfogadott.

Arad szab. kir. város felirata a borfogyasztási adó eltörlése iránt a főiratnak hasonló szellemű felirattal való támogatása kimondásával elfogadott.

Jász Nagy Kun Szolnok vármegye felirata a sorhadi szolgálat 3 ik évét töltő katonáknak a mezei munka idjére szabadságot iránt hasonszellemű felirattal támogatattik.

A cs. és kir. egyéves önkéntesi iskola városunkban lét sítése érdekében hozott tanács határozat elfogadott.

Abrahám László tiszti főügyész jelentése következett ezután a város jogügyeinek áhásáról, majd Bészler Károly ávaszéki elnök terjesztette be a városi árvaügyekre vonatkozó jelentését. 1901. év második feleéről.

Az igazoló bizottság bejelenti, hogy az 1901. decz. 18 an vegpement városi törvény hatósági bizottsági tag választása tudomásul vétetett.

Az onodói földnek eladása felett ejtetett meg ezután a névszerinti szavazás. A közgyűlés egyhangú igen szavazatával kimondott az elidegenítés. Hasonlóképen szavaztak meg az Oláh ház onodói földjének elidegenítését, melynél Kiss Albert szólalt fel, tudni akarván, hogy az eladásból befolyó összeg mire fordítatik. Abrahám László tiszti

főügyész felvilágosító szavai után a szavazás megejtetett.

Ezután a számonkérőszékhez választotak két új tagot az 1902 ik évre.

A gyűlés egy óra után ért véget s folytatása holnapra halasztatott.

Botrány egy templomban.

Megtámadott lelkész,

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 30.

Páralan botrány történt, mint tudósítónk írja, Nagy-Küküllőmegye Moha községében. A község lakóinak egy negyede román, vallásra nézve görögkeleti. Valami ok miatt a románok egy része megharagudott a görögkeleti papra és följelentést tett ellene, de a följelentés még ma sincs elintézve. — Előtt való elkeseredésükben a pap ellenségei a napokban, mikor a pap éppen istentiszteletet tartott, berohantak a templomba.

— Fogd meg a kutyát! — kiáltással nekiestek a lelkésznek és a falnak feszítettek. Egyik támadó kiadta a jelszót:

— Hozz szegyet, hadd szegezzük ki, mint a Krisztust!

A papnak senki sem mert védelmére kelni. A dühös támadók elszedték tőle a templom kulcsait, a szentelt vizet kiöntötték a papot véresre verték, a szentelt tárgyakat összetördölték. Az oltár tele lett vérrel. Mikor már megelégték a templomban való garázdálkodást, a románok kihúzták a lelkészt a temetőbe, holt félholtra rugdosták. Az oláh pap most élet és halál között lebeg. — A csendőrség megindította a vizsgálatot.

N A P I H I R E K.

— Meghívás. Tisztelettel kérem a debreczeni összes elemi iskolai tanítókat, hogy a nyugdíj törvény revidiója ügyében február 1 én, délelőtt 11 órakor a Városháza tanács termében tartandó értekezleten teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Káposztás Imre az értekezlet elnöke.

— Szaporodunk. A Statisztikai Hivatal kiadott hivatalos jelentése szerint hazánk népességében a szűkebb értelemben vett Magyarország, vagyis a Dráván innét eső területen a magyarság 51 4% és így elértük az abszolút többséget. A szaporodás legnagyobb része a magyarság javára esik.

— Kamarai közlemények. A m. kir. Pénzügyminiszterium a következő körrendeletet tette közzé: A magyar kereskedelmi részvénytársaság a m. kir. sójövődék segédügynöksége. Ennélfogva a m. kir. sójövődék segédügynöksége útján vagy az egyes igény jogosultaktól beérkező iparsó kiutalása iránti kérvények ezental soron kívül azonnal elintézendők, megjegyezvén, hogy iparsó bizottság a m. kir. sójövődéki segédügynökség útján beérkező kérvényezőktől nem követelhető.

2. Iparkamarai bizonyítvány az iparsó szükséglet évi mennyiségének igazolása tekintetében csak az első ízben követelhető, ez után csak három évi időközökben.

3. Az iparsó kiutalásának engedélyezésére az a körülmény, vajjon az igényjogo-

sult magyar honpolgár e vagy nem, befolyással nem lehet.

4. Az öt métermázsát meg nem haladó denaturált iparsó mennyiségének elkülönített helyiségben, vagy ellenzár alatti tartás a jövőben teljesen mellőzendő.

5. A kiutalni kért iparsó mennyisége csak is fontos és indokolt esetekben korlátozható.

6. Nahogy az iparsó igényjogosultak a pénzügyi biztosságok és szakaszok tülbuzgósága folytán az általuk szükségelt iparsó igénybevételétől elidegenítettessenek, az említett közegek az iparsó forgalmának előmozdítása céljából kellőleg kioktatandók.

7. Megengedem továbbá, hogy a bétisztító iparhoz szükségelt iparsó az igényjogosult felek kívánságához képest vagy 1 és fél % sódával, vagy pedig 10 % salétrommal száraz uton denaturáltassék.

A m. kir. államvasutak Budapest-balparti üzletvezetősége a f. évben mintegy 1240 m. 3 mozdony tüzelésre szükséges kemény vagy puhafa esetleg dorongfa szállításának biztosítása tekintetéből f. évi február hó 20-án nyilvános árlejtést tart.

— **Eltűnt közigazgatási tanfolyam hallgató**
Tegnap egy közigazgatási tanfolyam hallgató eltűnését jelentették be a rendőrségen. Az eltűnt hallgató neve Róth Sámuel, már három napja hogy eltűnt szülei lakásáról és azóta semmi hírt sem tudnak felőle szülei. Vegre az aggó szülei a rendőrséghez fordultak, hogy ha az feltudná kutatni az eltűnt hollétét.

— **Felismert láncz.** Már régebben elvesszítette Ekli Erzsike a tula ezüst óráját, az óra elvesztését bejelentette a rendőrségen sőt a lapokban is közzé volt téve. Azonban nem sok eredménye volt a kutatásnak a megtaláló nem jelentkezett. Tegnap betért Gasparik Antal órástulajtomos egy fiatal ember és egy elszakadt óralánczot adott Gaspariknak javítás végett. Gasparik a mint a lánczot vizsgálta nagy meglepetéssel vette észre hogy az a láncz az Ekli Erzsike tulajdona. A lánczot és az órát az Ekli Erzsike szülei Gaspariktól vették és így történt hogy Gasparik ráismert a lánczra. Gasparik a felfedezésről rögtön értesítette az Ekli Erzsike szüleit, kik a rendőrségnek adták tudtára a dolgot. A rendőrség a lánczot lefoglalta és tovább folytatja a rejtélyes ügyben a vizsgálatot.

— **Verekedés az utcán.** Tegnap éjjel a Pacsirta-utcán nagy verekedést rögtönzött néhány részegember. Az uton valami fölött vitába keveredtek, később a vita verekedéssé fajult el. A józanabbak csitítani kezdték a verekedőket, de ezzel csak azt nyerték hogy a verekedők nekik támadtak. A verekedés nem ment minden lárma nélkül, a lárma a házak lakói is figyelmessé lettek és egy néhány hátor ember kiment hogy szét válassza a küzdőket. Ez nagy nehezen sikerült is nekik, szét választották a küzdőket úgy hogy mire a rendőrök tudomás szereztek volna a verekedésről már minden csöndes volt.

— **Verekedés.** Balmazújvároson — mint levelezőnk írja — Feldmann Ferenc összeveszett Vadász Istvánnal. A vita hevében Feldmann egy léczet kapott fel s azzal úgy elverte Vadászt, hogy sérülése nyolcz na-

pig tartó gyógyulást vett igénybe. A verekedő Feldmann a kir. járásbirósághoz jelenteték be.

— **A padlás tolvajai.** Harsányi Bálint szoboszlói lakos kárára e hó 23-án betöréses lopást követtek el. A padlásról lopták el a sertéshúst és több párnát. A csendőrség ügyes nyomozása csakhamar kiderítette, hogy a betörést Váci Sándor rovottmultu egyén követte el, ki Lajos nevű fiával, Juliánna nevű leányával és a náluk lakó Dóró Lidiával tervezte ki és hajtotta végre a betörést. A tolvajok a sertéshúst megették, a párnákat pedig eladták Schlézinger nevű zsbárusnak, ki aztán a vásárban Váci Lajosné segítségével tuladott rajta. A betörők beismerték tettüket s ügyüket áttették az ügyészséghez.

— **Elfogott betörő.** A bősörményi csendőrség Szalkai Andras bősörményi lakos személyében rovott multu betörőt fogott el, ki Ujföhértön és Balkányon követett el betörést. A tettesnél a betörő szerszámokat is megtalálták, valamint egy forgópisztolyt. Ügyében megindult a nyomozás, mert nagyon valószínű, hogy egyéb bűn is terheli a lelkét.

— **Zsáktolvaj.** Demjén Albert nádudvari lakos Nagy Sándor ottani lakostól mintegy tíz korona értékű zsákot lopott el és hazavitte az apjához, ki az elloptott zsákokat használatba vette. A csendőrség rájött a turpisságra s most Demjén Albert a lopásért apja pedig orgazdaságért fog a bíróság előtt számat adni.

— **Czipészek hitelszövetkezetének alapszabályai.** A debreczeni ipartestület hitelszövetkezetének kebelében a czipész tagokból alakított termelő és raktár szakcsoport alapszabályait most már véglegesen elkészítette a szakcsoport felügyelő bizottsága. Alkalmunk volt a 34. §-ból álló alapszabályt átolvasni s tanulmányozni, így tapasztalat alapján írhatjuk, hogy a kisiparosok egyik erős védelmező bástyája lesz ez a termelő szövetkezet. Az alapszabályok úgy vannak megalkotva, hogy a tagok jogai a legmesszebb mértékig biztosítottak, s viszont az is bizonyos, hogy a közös munkával a szövetkezet szép eredményeket fog elérni. Méltatlan és elítélendő tehát az a támadás, melyet a szövetkezet ellen különösen a szociálista iparosok intéztek. Pár év eredményes működése befogja bizonyítani, hogy erre a szövetkezetre szüksége volt a czipész iparosoknak s az a kisiparnak egyik hathatós védelmezője.

— **Vallási örültség.** Kasszélből jelentik: A szomszédos Springsteld községben Torill harminczkétéves parasztember vallásos örültségben elpusztította a családját. Megölte a feleségét és három gyermekét. A hallottakat azután összevissze vagdalta és fölmeteszte a hasukat. Az örültségben gyilkossá lett embert elfogták.

— **Méreg a mártásban.** Párizsból jelentik: A Delapilére kastélyban gróf Dethnes nagy lakomát adott, amelyre sok vendéget hívott meg. A gróf főszakácsa tévedésből szalmiákot tett a mártásba és ezzel megmérgezte az egész társaságot. A házigazda, gróf Dethnes meghalt, a vendégek pedig veszedelmesen betegek.

— **A vasutkirály új vasutja.** New Yorkból jelentik, hogy a hírneves Vanderbilt mi-

lomos cég megvette a Canada Atlantic vasutat. A cég a vonaljavítását gabonaelevátorok létesítését és a nagy tengereken járó gőzhajók szaporítását tervezi. Laurenczo és Boston főlerakodó helyeket a gabonaszállításához és beraktározáshoz szükséges legtokéletesebb felszerelésekkel fogja ellátni.

x „Tartalékos tiszteknek és hadapródoknak” szükségelt egyenruhákat és felszereléseket előírás szerint legjutányosabban és szolid kivitelben készít Falkenflug és Gottlieb egyenruházati és hadi felszerelési intézete, Budapest, IV. Váci utca 34. Klotild főhercegnő ő cs. és kir. fensége palotájában. Árjegyzéket és egyéb felvilágosítást ingyen és bérmentve küld ezen elsőrangú és megbízható cég.

A magyarfaló büntetése.

Elítélt oláh pap.

Debreczen, jan. 30.

Szatmár-Németiből írják: A satmár-németi kir. j. ság tárgyalta Ardelean György nyegerfalvai gör. kath. lelkész ellen a vallás szabad gyakorlata elleni vétség miatt folytatásban levő bünpörét. Az ügyészségi megbízott vádat emelt Ardelean György nyegerfalvai gör. kath. lelkész ellen a btk. 191. §-ában ütköző vallás szabad gyakorlata elleni vétség miatt, melyet elkövetett az által, hogy 1901. évi augusztus 25-én Szamos Dobon a gör. kath. templomban a híveket ezen szavakkal illette:

— »Ne piszkoljátok be magyar énekszóval az istenházát! — és őket a templomból kikergette.

Vádott azzal védekezett, hogy ő mint apóstát helyettesítő lelkész, a kérdéses időben szentmisét akart szolgáltatni s oly éneket hallott a templomban, mely valamely ponyvairodalmi termék lehetett. Ezért ő felingerült és mondott is valamit a híveknek, de hogy mit mondott, arra nem emlékszik. Határozottan tagadja, hogy ő az inkriminált kifejezést használta és hogy a híveket a templomból kikergette volna, sőt az ő figyelmeztetése után is a templomban maradtak a hívők.

A vádió és védő záróbeszédei után kihirdették az ítéletet, amely szerint a btk. 191. §-a értelmében vádott bűnösnek mondatik ki a vallás szabad gyakorlata ellen elkövetett bűntettben és ezért hathavi fogházra és 40 kor. pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetén még husz napi fogházra ítéltetik. Vádiott felebbezett.

Mulatságok.

Farsangi Naptár.

Február 1-én. Kőművesek Iparosok és segédek zárkörű tánczestélye Koronában.

Február 1-én. Bohóc-estély Bikában.

Február 2-án. Iparos-Kőr bája Bikában
Február 8-án. Stern József és Testvére kefégyár munkásainak tánczestélye a Margitban.

Február 9-én. Schaf János táncztanító álarczos bája a Koronában.

Február 15-én. Fülléregylet tea-estélye Bikában.

○ **Táncmulatság.** A Debreczeni Kőmives iparosok és Segédek önképző és betegsegélyző-egylete pénztári alapja javára 1902. évi február hó 1-én a Korona című vendéglőben zártkörű téli táncmulatságot rendeznek. A zenét Gyula zenekara szolgáltatja. Belépti-díj személyenként 70 kr melynek kezdete este pont 7 óraker. Ételekről és italokról gondoskodik a vendéglős. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Az orleansi szűz szentté avatása.

jan 30.

Rómában a ritusok kongregációja előtt 1869. óta folyik a procezzus az orleansi szűz szentté avatása dolgában. Maga Dupanloup, a straszburgi hercegérsek kérte ekkor egy folyamodványban, a melyet valamennyi francia főpap aláírt, Jeanne d'Arc szentté avatása. Orleans városa, amely megszabadulását köszönheti neki, szintén nagy erkölködést fejtett ki azóta e ezéle. Jeanne d'Arc tudvalevőleg 1428-ban Orleans városát, amelyet az angolok hónapok óta tartottak megszállva, VII. Károly seregével egyszerre felszabadította. A ritusok kongregációja érett megfontolás után elfogadta a kérvényt tárgyalásra, miáltal az orleansi szűz már a venerabilis ek közé jutott. Erre fölteszik a kongregációban a következő kérdést: Gyakorolta e a tiszteletreméltó személy életében az egyház által különösen hirdetett erényeket bizonyos hősiességig? Ha a felelet kedvező, az illető a boldogak sorába lép. Ennek a kérdésnek a tárgyalása rendszerint 20-26 évig tart el. Jeanne d'Arc ot így már nemsokára boldoggá avatják és a kongregáció azután szentté avatásának ügyével foglalkozik.

A jelölt védelmével két személyt bízunk meg, ezek az advocati angeli nevet viselik. Jeanne d'Arc ügyét Martinetti egyházi személy és Mariani ügyvéd képviseli; az ellenérvek elcádasával az advocatus diaboli van megbízva, amely tisztet ebben az esetben msgr. Lugari, római prelátusra ruházták; eladó Parochi kardinális, a kongregáció elnöke Ferrata bíboros. A tanácskozások eredményei titkosak, de XIII. Leo pápa a minap közölte az orleansi hercegérsekkel, hogy Jeanne d'Arc ügye kedvezően áll és ő maga is szíven viseli annak szentté avatását. Az utolsó kongregationális ülés december 17-én volt. A szentté avatás attól függ, hogy felel a kongregáció a harmadik kérdésre: Mivelt e Jeanne d'Arc halála után csodákat? Az advocatus angeli már készen van válaszával: Igenis, csodákat mivelt az orleansi szűz halála után is — mondja a védő — Nancyban, Arrasban és Orleansban gyógyító hatása volt az ő szent lelkének.

A boldoggá avatás előreláthatólag majd öt hat év múlva következik be, s akkor kerülhet sorra a szenttéavatás ügye, amihez még ugyanannyi esztendő kell. A római ritus kongregáció előtt közel kétszázötven szenttéavatási kérvény fekszik, úgy hogy egy pár évszázadra való munkaanyaggal van már most ellátva.

Szerkesztői-posta.

K. S. „Látogass meg” . . . Ugyan, ugyan hogy mer ön tisztességes leányt így a nyilvánosság előtt felszólítani. Ön pedig sem a napokban, sem semmikor meg ne próbáljon bennünket látogatni.

G. B. Kár, hogy igazán szép gondolatait nem tudja szebb formába önteni.

N. K. Ha megfelelők, szívesen közöljük, de míg nem olvassuk, nem ígérhetjük meg.

Sz. S. Igaza van, két vége van a botnak, de a maga eszének is közel a két vége egymáshoz.

K. K. Küldje be a többi lapoknak is, mi csak itt közöljük:

Töprengés.

Feljött a nap, zug a szélvész,
Nagy pelyhekben potyog a hó.
Szomorodott szívü konflis
Ordit lovára, hogy: h. hó!

Istenem, ha elgondolom,
Hogy az a ló szegény gebe,
Mennyit szenved csakhogy teljen
A bős konflis üres zsebe.

Hogyha ilyeneket látok,
Ilyenkor a szívem is fáj,
Elgondolom, hogy az igát,
Még nekem is huzni muszáj.

Vasutasok sorsa.

Emelik a nyugdíjárulékot.

Debreczen, jan. 30.

A vasutasok még mindig nem tudják, hogy fizetésrendezési ügyekben mikor számíthatnak komoly elhatározásra. Az egynevezett „normal status-on” dolgozik ugyan az igazgatóság, de azt minden vasutas tudja, hogy annak életbe léptetése tiszta képtelenség, hacsak a fizetésrendezés címér a most titokban működő protekciót nyilvánossági joggal felhúzni s szabályokkal szentesíteni nem akarják. Éppen ezért ez csak a látszat megóvása, mintha az igazgatóság csakugyan komoly elömlőket végezne, holott a fizetésrendezés — titokban ugyan, de egész más irányban már befejezést is nyert.

A m. kir. államvasutak igazgatóságához ugyanis már leérkezett a miniszternek oly tartalmu rendelet, mely a Máv. hét igazgatójunkt eddig is élvezett működési pótlékát felerészben (tehát az előkről 5000, s a többi igazgatóknál 2000 kostonát) személyi pótléknak levezi ki, s mint ilyen a nyugdíjazás alapjául a törzsfizetésbe beszámítani rendeli.

Most tehát ime már boldogok a vasutasok. Segítve van a legrosszabbul fizetett kollegáikon, az igazgatókon, nehogy éhen haljanak szegények, ha netalán szomorú sorsuk őket nyugdíjba kergeti, mert tizenkétezer korona törzsfizetés után mégis csak magasabb nyugdíjacska jár, mint tízezer korona után.

Harmincozetezer vasutashól hét tehát megkapta a fizetésrendezést, s csodálatosan az a hét igazgató, aki mindnyíltan ellensége volt a vasutasok mozgalmának. A többi várhat majd boldogabb időig — a segítségre rá szorult vasutasok szűkölködhetnek tovább, az ő képviselőkben úgy is elegendő hét igazgatónak naponkint jóllakni. Azaz, hogy a többi vasutasokra nézve is rövidesen fog történni némely fontosabb intézkedés, többek között a nyugdíj-járadékok levonásának néhány százalékkal való fölemelése, illetve fokozása, mely még mult évi rendelet ugyan, de eddig nem merte az igazgatóság közhírré tenni. Most már lehet, az ut elég jól ki van

egyengetve ehez is, s csak az a kérdés, hogy a vasutasok mit felelnek az ilyen fizetésrendezésre.

CSARNOK.

Küzdelmes élet.

— Regény. —

Írta: V. Zoltán.

I.

A nevelő szülék.

— Ugyan, ugyan, no! Hogy is lehetsz már olyan keményszívű, te Sári? Az Isten meg fog érette bennünket áldani!

Sári asszony még mindig szedegette elő az ellenmondás nyilait, de Kondor Mózes, ki nagy bibliás és zsoltáros ember volt s még ma is eleven emlékezetében voltak az iskolában elsajátított erkölcsi regulák, alaposan parirozott vissza minden támadást.

— Mit gondolsz? Hiszen jártál talán te is az iskolába! Hát nem tanultad ott az Arany ábécét?

— Tanulta nagyapám, nem én! Volt is nekem arra időm, hogy az iskolában falangérogassak. Nem tudja kend, hogy mostoha-kezei alatt nőtem fel? Majd is engedte volna a mostohám, hogy iskolában töltsöm a drága időt.

— No hát azért vagy olyan résztvéttelen kebeilel a szegény gyermek iránt. Látd: abba az Arany ábécében szépen meg van írva, hogy: »A mit nem kívánsz magadnak, te se tedd embertársadnak!« Vajjon kívánnád e te, hogy oly nyomorult állapotra kerülj, mint az a szegény siránkozó gyermek?

— Dehogy kívánnám! Isten őrizzen! — engedte szelidebb hangulatra Sári asszony keble hurja.

— Lásd, feleségem, a jó Isten utai megfoghatatlanok. Az ő bölcsessége rendel mindent s bizonyára ő rendelte ide e kis gyermeket is. És mi most eldobjuk, ne fogadjuk be házukba? Szörnyű vétek volna ez, Sári! Hiszen már Jézus is azt mondta, hogy a ki egy kis gyermekkel jót tesz, olybá veszi, mintha ő vele tett volna jót. Már pedig a Jézus tanítását követni kell minden igaz kereszténynek.

— Jól van hát, no! Menjen kend, aztán hozza be, pedig csak magunknak csinálunk bajt, ha csakugyan valami váltott lesz. Ki az ördög tudja az efélenek a származását!

Kondor Mózes nem várt több biztatást. Hamarosan kisarrant nagy gubájában a tornácra, honnan épen oly hirtelenséggel emelte fel az én hidegtől didergő gyengetermetem s nem törődve éktelen sirásommal, az öröm titkolatlan érzetével szállított be a szobába.

Sári asszony előbb illő félelemmel tekintett reám, azt híven, hogy látásomra azonnal szörnyet fog halni, de miután e körülmény be nem következett, kezdett visszatérni elnyargalt bátorsága.

— Oszti' miféle? Fiu, vagy leány? — kérde a férjét.

— Azt nem tudom! Jere, aztán pólyáld ki a szegényt. Látd: egészen össze van kékülve, meg szörnyen éhes is lehet.

— Mi az ördögöt csinálunk vele? — morgott Sári asszony. Hiszen ezt még szoptatni kellene, vagy azt hiszi kend, hogy egy ilyen kis teremtés mindjárt kenyeret faktozik.

— Azt nem hiszem, de azt gondolom, hogy tejjel fel lehet táplálgatni. A nyomorúság sok mindenre megtanítja az embert. Ezer, meg ezer az oly gyermekek száma, kik meg sem izlették az anyai emlőt s mégis felüdtek.

Sári asszony kipróbáltatott s arcán öröm gyult ki. Mosolyogva mondá férjével:

— Fiu ez, az Istenadta, de darék egy gyermek! Nézzé csak kend: éppen olyan, mint a vas-ék!

Kondor Mózés is szeméiből ragyogó örömmel szemlélte ide-oda mozgó tagjaimat.

— No, ha ez felnő, hatalmas ember lesz belőle! — mondá. — De hát nincs valami irás a pólyában, hogy az ember legálabb tudhatná meg a nevét!

Sári asszony kutatni kezdett, de nem talált semmiféle olyan jelt, miről kiléteget meg lehetett volna állapítani.

— No, ha valamelyik gonoszlelkű eldobta magától, mi meg felneveljük, ugye Sári? Legálabb öreg korunkra visszahálálja a jótéményt.

— Hát már hadd legyen, ha ide került. Majd beszélék a szomszédasszonnyal s ez megszoptatgatja néha néha.

Azzal tejet töltött egy lábosba s étetgetni kezdett.

Nagyon éhes lehettem, mert önkéntelen mozdulatokkal szürsöltem magamba a tejet, méltó öröme Kondor Mózésnek.

— No, látod! — mondá feleségének. — Tudja ez már, hogy az anyja emléjére nem számíthat. Nézd csak: mily mohón eszik!

Éttem is én s azután elégűlten aludtam el a jó meleg szobában, megkezdvén nevelőszüleimnél az életet.

(Folyt. köv.)

Debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara.

117 sz. 1902.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál megüresedett titkári állásra pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak mindazok, kik a kereskedelmi és iparkamarákról szóló 1868. évi VI-ik t. cz. 20. §-ában említett kereskedelmi és iparügyekben való jártassággal bírnak és ezt igazolni tudják.

Különös figyelemben részesülnek azok, kik a közgazdasági adominsztráció terén működtek, vagy működnek.

Javadalmazás: 5000 korona (: ötezer korona :) törzsfizetés és 1000 (: ezer :) korona lakbér illetmény.

Az egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványok folyó évi február hó 28-dik napjának déli 12. órájáig alulírott kamarai elnökhöz nyújthatók be, később beérkező kérvények figyelembe vételü nem fognak.

Megválasztás esetében folyamodó tartozik állását a választásról vett értesítés után, egy, legfeljebb két hónap alatt elfoglalni.

Debreczen, 1902. január hó 25.

A kereskedelmi és iparkamara nevében.

Szabó Kálmán s. k. elnök.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Érkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28	délután	
P.-Ladány	8.10 este	Személyvonat	9.43	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat	5.45	reggel	
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonat	9.40	este	
P.-Ladány	3.37 "	Tv. sz. sz.	5.34	délután	

Debreczen—M.-Sziget—Körösmező

Királyhaza	5.10 reggel	Személyvonat	2.08	délután
Körösmező	2.56 reggel	Személyvonat	12.41	délután
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50	éjjel
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonat	4.56	délután
Szatmár-Németi.	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonat	8.50	este

Debreczen—Szerencs

Szerencs	8.22 reggel	Személyvonat	11.21	déle
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	este
Szerencs	6.58 este	"	10.43	éjjel

Debreczen—Füzes-Abony

Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24	délelőtt
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56	este

Debreczen—Nagy-Léta—Vértes

N.-Léta—Vértes	9.35 reggel	Vegyesvonat	11.16	délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.31 délután	"	6.18	este

Debreczen—Tisza-Lök

Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat	9.17	délelőtt
H.-Nánásig	4.06 délután	"	7.29	este
H.-Nánásig	11.20 délelőtt	"	1.18	délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		I n d u l o n n a n	
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel	
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonat	4.00	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15	délelőtt	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat	2.03	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat	7.05	este	
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonat	6.50	reggel	
Körösmező—M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi.	8.46 reggel	Gyorsvonat	8.42	reggel	
Szatmár-Németi.	7.32 reggel	Személyvonat	8.45	reggel	
M.-Sziget.	12.16 délután	Személyvonat	6.—	reggel	
Szatmár-Németi.	6.45 este	Személyvonat	2.47	délután	
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonat	11.35	délelőtt	
Körösmező	10.12 éjjel	Személyvonat	1.22	délután	
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.—	reggel	
Szerencs	12.07 délután	Személyvonat	9.03	délelőtt	
Szerencs	7.53 este	Személyvonat	5.10	délután	
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen					
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel	
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök—Debreczen.					
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel	
Tisza-Lök	6.25 este	"	2.35	délután	
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután	
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35	délelőtt	

POLGAR SANDOR

magy. kir. szabad. nyert
orvosi mű-és kötszerész
BUDAPEST,

VII. Erzsébet-körút 50. sz.
Ajánlja dusan felszerelt rak-
tárát saját gyártmányu or-
vosi sebézi és beteg-
ápolás-tárgyakban.
Saját találmán u. m. kir.
szabadalmazott Polgarféle

NÉRVÉLTŐ.
haskötő, görcsér elleni gum-
mi-harisnya, orthopedia-ké-
szülékek, mülábak és ke-
zek stb.

Valódi francia különleges-
ségek F. Berguand file pá-
risi gyárából.

Ártárazás ellen véve 16302.sz.a. Részletes képes árjegyzék
Ingyen és bérmentve.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vendéglátók: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Eben.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalmi fõmûveit

Magyar FRANKLIN Társulat kiadása Remekírók

czim alatt egyöntetû szép kiadásban, 55 kötetben díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat

Tartalmazza:

- *Arany János Kisfaludy Károly
- *Arany László Kisfaludi Sándor
- Balassa Bálint Kólcsey Ferencz
- *Bajza József Kossuth Lajos
- Berzsenyi D. Madách Imre
- Csiky Gergely Mikos Kelemen
- Csokonay VM. Pázmán Péter
- *Czuczor Gerg. Petõfi Sándor
- Deák Ferencz Reviczky Gyula
- Eötvös József Széchenyi Ist. gr.
- Fazekas Mih. *Szigligeti Ede
- *Garay János Teleki László gr
- Gyöngyössi I. *Tompai Mihály
- Gyárdányi J. *Vajda János
- Kálnai József *Vörösmarty M.
- Katona József Zrínyi Miklós
- Kazinczy Fer. mûveit.
- *Kemény Zsigm.
- Népies lyra Népballadák
- Kurucz-költészet

* A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin Társulat magának szerzõdési leg biztosította úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja ezen írók mûvei más versenygyûjteményben meg nem jelenhetnek.

sárguló; betûi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatában jelennek meg 1902 februártól kezdve és azontul minden féle évben egy-egy öt kötetbõl álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók elõfizetõinek külön kedvezményképen a most megjelenõ új magyar Shakspeare kiadás, 6 vaskos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivételes áron szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került — Legkiválóbb költõink remek fordításában közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany J. Petõfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévai József, Arany László, Rákosi Jenõ, Gyõry Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értéke kiegészítõje a Magyar Remekíró gyûjteménynek. Megrendelhetõ a Magyar Remekírókál egyidejûleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyûjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthetõ; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményére 20 kor. a Remekírók elõfizetõinek, ha a két mû együttesen rendel-
tetik meg.

Sajtó alá rendezik és az illetõ író életét és munkáinak jellemzését felölelõ bevezetése el-látják:

Alexander B. Angyal Dávid
Badics Ferencz
Bánóczy József
Beóthy Zsolt
Berzeviczy A.
Bayer József
Endrõdy Sándor
Erõdi Béla
Erdélyi Pál
Ferenczy Zoltán
Fraknói Vilmos
Gyulai Pál
Kossuth F.
Kozma Andor
Lévai József
Négyesi László
Rákosi Jenõ
Riedl Frigyes
Széchy Károly
Széll Kálmán
Váci János
Vadnai Károly
Zoltvány Irén

E fényes névsor biztosítékot nyújtott arra nézve hogy a Magyar Remekírók megbízható szövegét adja a fõlvet munkáknak, s hogy minden élet rajz önálló be-csûmûnca lesz

A Franklin-Társulat által kiadott „Magyar Remekírók” nagy értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítõje a

Tejjes Magyar Shakspeare,

a Kisfaludi Társaság által kiadott s költõink: Arany, Petõfi, Vörösmarty Szász Károly, Lévai, Arany László, Fejes, Greguss, Gyõry Vilmos, Lõrinczy Lehr, Rákosi Jenõ, Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás már magyar remekíró számba megy, mert azt halljuk a színpadról, ezt idézzük lépten nyomon; átment a nemzet vérebe.

A teljes Magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a Magyar Remekírók” megrendelõi, vagyis a hat kötetes díszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könykereskedés vagy a Franklin Társulat Budapestu.

MEGRENDELÕ JEGY.

Alõírott..... könykereskedésben
.....ezennel rendel

péld. Magyar Remekírók 5 kötet 220 kor.

„ Shakspeare összes színmûvei 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor. kedvezményes áron

„ Shakspeare összes színmûveit 6 kötet külön (a Magyar Remekírók nélkül) 30 korona bolti áron és kéri a szállítási feltételek közlését.

Hely: Né:

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre utóda könyvnyomdájában.